ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ།

མཛད་པ་པོ། ༄མཉམ་མེད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ།

བཟོད་བྱ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞི།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།

༄། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ།

བརྗོད་བྱ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞི།

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།
དེབ་ཕྲེང་དོན་དགུ་པ།
GADEN JANGTSE LIBRARY
2015

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དཔར་ཐེངས་དང་པོར་

དེབ་གྲངས་ (༢༣༠༠)

དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འདོན་སྤེལ་བྱས།

First Edition= 2300/ Copies {2017}

© Copyright by:~

Gaden Jangtse Library

Published by:-

GADEN JANGTSE LIBRARY

Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony

581411 Mundgod Distt Karwar [K.S]

INDIA

Ph:- (0091-8301) 245757-246280

E-Mail:- gajanglibrary@yahoo.co.in

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: http://www.budaedu.org

Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

སྔོན་གླེང་།

༄༅། །ཉེ་བའི་དུས་རབས་ནང་གོ་ལའི་ཁྱོན་འདིར་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་དོ་སྣང་དང་གདེངས་འཇོག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། སྤྱི་སྒེར་ཚོགས་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ནས་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་རིགས་རྣམས་སྟབས་བདེའི་འཕྲུལ་དེབ་དང་དངོས་སུ་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་ཀྱང་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ཉི་མ་མེ་གྲོགས་དང་ཆར་བ་ཆུ་གྲོགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་རིག་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་སླད་ནུས་པ་མཉམ་སྤུངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྲྭ་ཚང་འདིའི་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སྔ་ཕྱི་གཙོར་བཟུང་ཐོག་བོད་ཀྱི་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གསུང་པོད་དཀོན་རིགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར། ད་ལམ་དོ་གལ་ཆེ་བའི་གཞུང་ཚན་འགའ་ཞིག་དཔར་བསྐྲུན་བགྱིས་ཕོངས། (ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ།) གསུང་པོད་འདི་ཉིད། (ཐེའི་ཝན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས་) ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་

ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཁྱེན་རྒྱ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ལྟ་གློག་གིས་འདི་དག་གི་རིན་ཐང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཆོས་མ་ཐུན་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་གཞག་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ན་བསམ་པའི་འདུན་པ་འཆང་བཞིན་ཡོད་ལ། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་དོ་འཁུར་ཟབ་ནན་ཅི་ཆེ་བགྱིས་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་ཤེས་འཛིན་ནམ་མཁའི་པཎྜོར་འགྲན་པའི་དབང་གིས་འགལ་འཛོལ་ནོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་སྙིང་དབུས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་དོན་ལེགས་བྱས་འདིས་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།། །།

དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་ནས།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས།

༄༅། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནི་བོད་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་(༡༣༥༧) ལོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ས་ཆ་ཤར་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་(དེང་སང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་སྐུ་འབུམ་དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་དེར་ཡིན་འདུག་)དུ་ཡབ་ད་ར་ཁ་ཆེ་ཀླུ་འབུམ་དགེ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་གསུམ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཤིང་། མཚན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་མཛད་པ་དང་། ཏ་དབེན་གཞོན་ནུ་སེང་གེའི་སློབ་མ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་པས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བདག་སྐྱོང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་མཛད་དེ་བསྐྱངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྨིན་པར་མཛད། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྒོང་བ་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པ་དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་བསྟུལ་བ་དང་། དབུས་སུ་བྱོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡང་བསྐྲུན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོན་པའི་སྐབས་འབྲི་གུང་པའི་འབྱུལ་དཔོན་ལྷན་མ་རིན་

ཆེན་དཔལ་གྱིས་གདན་འདྲེན་པའི་གྲོགས་དན་དང་བཅས་བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་དམ་ཆོས་འཚོལ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐུ་ངལ་གྱི་ཆ་ཐྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་མ་གོས་པར་ཆབ་མདོ་བརྒྱུ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཆུ་གླང་(༡༣༥༣)ལོའི་སྟོན་དུས་འབྲི་གུང་མཐིལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཇལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཞུ་གནང་མཛད།

དེ་རྗེས་ཚལ་པའི་སྨན་པ་མཁས་པ་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་ཞེས་པའི་གམ་དུ་བྱོན་ནས་(སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་)སོགས་ཐུགས་འཛིན་དང་ཕྱག་ལེན་སློབ་སྦྱོང་མཛད་ནས་རིང་མིན་ཉིད་དུ་གསོ་རིག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་(དེང་སང་རྭ་སྒྲོད་དགོན་པ་)དུ་བྱོན་ནས་སྣེ་ཐང་པ་བཀྲ་ཤིས་སེང་གེ་དང་། གདན་ས་པ་དགེ་བསྙེན་གཉིས་ལས་ཆོས་འབྲེལ་གསན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བླ་མ་འཛམ་རིན་པར་བྱམས་ཆོས་གསན་ཞིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། སྣེ་ཐང་ཆོས་རྫོང་དུ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་སོགས་ཞུ་བར་མཛད། ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་གསང་ཕུ་དང་། བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་ལ་བྱོན། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་ས་བཟང་པཎ་ཆེན་མ་ཏི་པ་ལས་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་དང་། སྒྲ། ཇོ་ནང་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་

གྱི་དྲུང་ནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་དོན་བཟང་པོ་ལས་མཛོད་དང་ཚད་མའི་ཊཱི་ཀཱ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་མཛོད་རང་འགྲེལ། དབུ་མ༔ ཚད་མ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། སྦྱོར་མོ་ལུང་གི་མཁན་པོ་བློ་གསལ་བ་ལས་འདུལ་བ་དང་མཛོད། མལ་གྲོ་ལྷ་ལུང་བླ་མ་བསོད་གྲགས་ལས་ཆོས་ལུང་མང་པོ། བོ་དོང་ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ལས་སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལ་བཤད་རྒྱུགས། གདན་ས་མཐིལ་དུ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་གྲགས་པ་ལས་ན་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་སྒྲ་སོགས།

བླ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས། བུ་སྟོན་གྱི་དངོས་སློབ་གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལས་དུས་འཁོར་དང་རྫོར་འཕྲེང་། གསང་འདུས་ལུགས་གཉིས། བུ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས། ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་ལས་ཡོ་གའི་སྐོར་སོགས། བླ་མ་དབུ་མ་པ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་སོགས་གསན་པ་དང་། དབུ་མ་བས་ལོ་ཙཱ་མཛད་དེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལས་དབུ་མའི་ལྟ་བ། སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་དང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་དང་། རིམ་ལྔའི་གོ་རིམ་དྲང་ངེས་སོགས་དྲི་དོགས་ལེགས་པར་བཅད་པ་གནང་། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་སྙན་རྒྱུད་དང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་། གདམས་ངག་པའི་རྒྱུད་པ། གྲྭ་

སྐོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་ལས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་རྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་སོགས་གསན་ཞིང་མདོར་ན་དབུས་གཙང་དུ་བྱོན་ཚུན་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ཙམ་བསྟེན། གསང་ཕུ་དང་བདེ་བ་ཅན་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ནས་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དུ་སོན་སྐབས་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཁ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་ཛྙ་ནའི་མཁན་རྒྱུད་ཚོགས་ཆེན་པའི་མཁན་པོ་དཀའ་བཞི་ཚུལ་རིན་པས་མཁན་པོ་དང་། ཚོགས་པ་བྱེ་རྡིང་མཁན་པོ། འདུལ་འཛིན་ཤེར་དཀོན་གྱིས་ལས་སློབ། སྡོམ་བརྩོན་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས།

དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་པ་ཆུ་སྤྲེལ་(༡༣༩༢)ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་འཇམ་དཀར་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། གནས་བརྟན་བཟང་པོ་སྐྱོང་། གནས་བརྟན་བྱང་སེང་བཅས་དབུས་པ་བཞི་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་གྲགས་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བཀྲ་ཤིས། དགེ་བཤེས་དཔལ་སྐྱོང་སྟེ་མདོ་སྨད་པ་བཞི་བཅས་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་ལྷན་དུ་དཔོན་སློབ་དགུ་སྐྱོར་མོ་ལུང་ནས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བསགས་སྦྱང་དང་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་

མཛད་ཅིང་། དབེན་གནས་ལྷ་སྡིངས་སུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སྐབས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐུགས་སུ་འཁྲུངས། མདོར་ན་དབུས་གཙང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དབེན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད།

མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བ་མ་ཟད། དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དང་། ནང་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་གཙང་མའི་ལུགས་བཟང་སྤེལ་ཏེ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཞིང་མཐའ་དབུས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་ཤིང་བཏུད། ཁོང་གི་བླ་མ་རེད་མདའ་བས་ཀྱང་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཞེས་བསྔགས་པར་མཛད་པ་མ་ཟད། མཁས་དབང་འགོས་ལོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཡི་དུས་སུ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གདུགས་དཀར་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། མེ་བྱི་(༡༣༩༦)ལོར་གཉལ་སྟོད་རྭ་གྲོང་དུ་དཀའ་བཅུ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་མཇལ་ཞིང་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་རྟ་(༡༤༠༢)ལོར་གནམ་རྩེ་སྡིང་དུ་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལ་དག་ཐེར་དང་། ལོ་དེར་རྭ་སྒྲེང་ཡང་དགོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་གསར་རྩོམ་མཛད། ཙོང་ཁ་

པ་ཆེན་པོ་དགུང་གྲངས་ང་གཅིག་པ་མེ་ལུག་(༡༩༠༧)ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛལ་བར་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ལ་གཏུགས་པས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་བྱུར། ལོ་དེར་གོང་མ་ཏཱ་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་དད་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ་མི་སྣ་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་རྒྱལ་སར་སྤྱན་འདྲེན་པའི་འཇའ་ས་དང་། གསེར་ཡིག་ཕྲུག་རྟེན་དངོས་པོ་དང་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སྔ་ཕྱི་ལན་གསུམ་ཙམ་གདན་ཞུ་གནང་རུང་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད། མཐར་གང་གི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་དངོས་སློབ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་གོང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དེས་ཙོང་ཁ་པའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ནན་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཛུགས་པ་སོགས་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ།

གཞན་ཡང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་འོ་བརྒྱལ་བར་གཟིགས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་ལ་ཞིག་གསོ་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་མཛད་པ་དང་། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་ལ་གཉལ་གྱི་གསེར་ཕྲེ་འབུམ་པར་མཆོད་འབུལ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ། དགུང་ལོ་ང་གསུམ་པ་ས་སྤྲེ་(༡༩༠༨)ལོར་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁྱམས་ར་དང་ལྡེབས་བྲིས་སོགས་ཕྱི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཉམས་གསོ་རྒྱས་པར་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་གླང་

(༡༩༠༩)ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོར་ལྷ་ལྡན་ཆོས་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོའི་དུས་མཆོད་གསར་འཛུགས་ཐོག་སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་དབུ་རྒྱན་བསྒྲོན་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་རྗོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་དང་། ན་བཟའ་མཆོད་རྫས་སོགས་བཟང་ཞིང་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འབུལ་བར་མཛད། ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ལ་བསྙེན་བཀུར། སྐྱེ་བོ་ཡོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་རྣམ་དཀར་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་འཛུགས་པར་མཛད།

དེ་སྔོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་བཞུགས་གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་ཕེབས་བཞུད་གནང་བ་ལས་གཏན་བཞུགས་ཀྱི་གནས་གཞི་འདི་ཡིན་མེད་སྐབས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བུ་སློབ་རྣམ་དང་དད་སྦྱིན་ཁག་གིས་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་ན་མཐོ་བས་གནས་གཞི་ངེས་མེད་ལ་ཕེབས་བཞུད་སྐུ་ངལ་གྱི་གཞིར་བརྟེན་གཏན་བཞུགས་གནང་ཡུལ་གདན་ས་ཞིག་འདེབས་དགོས་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་དང་། འབྱོར་ལྡན་ཁག་ནས་གནས་གཞི་རྙིང་པ་དང་ས་ཡུལ་འབུལ་མཁན་མང་དུ་བྱུང་། ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེ་མོ་གྲོལ་འཕྲལ་ཙོང་ཁ་པ་སྐུ་ངོ་མ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཀའ་བཅུ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་(རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་)སོགས་དཔོན་སློབ་དགུ་འབྲོག་རིར་བྱོན་ཏེ་གདན་ས་སྐྱུན་ཡུལ་གཟིགས་

སྐོར་ཞིབ་བརྟག་མཛད་པར་བཙུན་མོ་སྤྱིངས་ཞེས་པའི་ས་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་དགོངས་ནས་དགོན་པ་རྗེ་ལྷར་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཞིབ་པར་གནང་། སྐབས་དེར་དགོན་པ་གཞི་འདེབས་པའི་སྦྱིན་བདག་གཙོ་བོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྡེ་སྲིད་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། སི་ཏུའི་བློན་རྒྱུད་བྲག་དཀར་ནང་སོ་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོ། ནང་སོ་རྒྱ་བོ་སྤྱན་མཆེད། རྒྱུ་མ་ཁྲི་དཔོན་ཟླ་བ་བཅས་ཡིན་ཞིང་།

གཞན་ཡང་ཉེ་སྐོར་གྱི་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དངོས་ཕུལ་བའམ་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བར་ཞུགས་པ་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གཟིམ་ཁང་དང་། དགེ་འདུན་སྤྱིའི་འདུ་ཁང་(ཚོགས་ཆེན།) གཙང་ཁང་། བྲང་ཁང་(གྲྭ་ཤག་) བདུན་ཅུ་སྐོར་བཅས་ལོ་དེ་རང་ལ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཚུངས་བྲང་ཁང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བའི་རྨང་བཏིང་། ཙོང་ཁ་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ལྷན་ཕེབས་གནང་མཁན་དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལོ་དེར་འབྲོག་རིར་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་གདན་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལེ་ལག་རྣམས་དང་འདུས་ཚོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་བཅས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྕགས་སྟག་(༡༤༡༠) ལོའི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་ཙོང་ཁ་པ་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་ཞུས་ཐོག་རབ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དངོས་སློབ་དང་བཅས་པ་དགའ་ལྡན་རང་དུ་གཏན་བཞུགས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པ་སོགས་གདན་ས་ཉིད་དུ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་རྨང་འཛུགས་པར་མཛད། ལྷོ་བྲག་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་ལ་དགེ་ལྡན་ཞེས་བཏགས་པར་བརྟེན་གདན་ས་དེའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལའང་དེ་ནས་བཟུང་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས།

ཤིང་ལུག་(༡༤༡༥)ལོར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་འོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་ཁ་(དུ་ཁ)རུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མཇལ་བར་ཕེབས་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཐང་ག་ཞམ་ཞིག་གནང་ནས་མ་འོངས་པར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ཁང་ཞིག་ཡོགས་སུ་སྐྲུན་བཞེད་ལྟར་དགུང་གྲངས་ང་དགུ་པ་ཤིང་ལུག་ལོ་དེའི་དབྱར་དུས་སུ་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་། གཙང་ཁང་ཁྲམས་དང་བཅས་པའི་རྨང་བཏིང་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་སྤྲེལ་(༡༤༡༦)ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ། མེ་བྱ་(༡༤༡༧)ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོ་རིག་མཁས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་སླེའི་ཚུང་བ་སོགས་དུ་མ་བསྐོངས་ནས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་གསེར་སྐུ་ཆེ་མོས་གཙོས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། བློས་བསླངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སོགས་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྣམས་གསར་བསྐྲུན་དང་འབྲེལ་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་

ཕྱུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་བརྒྱན་པ་དགའ་ལྡན་སྒྲུབ་མཆོད་ཆེ་མོར་གྲགས་པ་འཛུགས་གནང་མཛད། ས་ཁྱི་(༡༤༡༨)ལོར་ཡངས་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་གི་མགོན་ཁང་དུ་རྟེན་གཙོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཇིམ་བརྙན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱང་མའི་གཙོ་བོ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ། མགོན་པོ་གཙོ་འཁོར་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཆ་ཚད་ལྡན་པ་གསར་སྐྲུན་ཐོག་སྐུ་རྟེན་རྣམས་ལ་རབ་གནས་དང་རྟེན་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་གྲངས་རེ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ས་ཕག(༡༤༡༩)ལོའི་སྟོན་དུས་སྟོད་ལུང་དང་། འབྲས་སྤུངས། ལྷ་ས། སེ་ར། གསང་ཕུགས་མཁར་གྲུ་བཞི་རྣམས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སླར་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་ཐུབ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མའི་མདུན་དུ་མཆོད་འབུལ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པར་མཛད་རྗེས་གཟིམ་ཁང་(ཁྲི་ཐོག་ཁང་)དུ་ཕེབས་ཏེ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སྐུ་བེར་དང་དབུ་ཞྭ་གནང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་(༡༤༡༩)ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཉིན་སྤྱི་དྲོ་ཉི་དྲོད་ཙམ་ལ་གཟིམ་ཁང་འོད་གསལ་སྒྲུབ་ཏུ་སྐུ་གཤེགས།

དཀར་ཆག

༡) སྔོན་གླེང་། i

༢) མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས། iii

ཡིད་དང་ཀུན་གཞི།

༡) རྩ་བ། 1

༢) མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། 7

༣) སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་གནས་ཚུལ། 8

༤) རྟེན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི། 16

༥) མདོར་བསྟན། 16

༦) རྒྱས་པར་བཤད་པ། 17

༧) བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི། 35

༨) བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 40

༩) དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། 40

༡༠) གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། 43

༡༡) བཞི་ཏུ་དབྱེ་བ།........48

༡༢) བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་དབྱེ་བ།........49

༡༣) རྫས་གཅིག་དགག་པ།........51

༡༤) རྫས་ཐ་དད་དགག་པ།........55

༡༥) ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ།........61

༡༦) རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ།........62

༡༧) བག་ཆགས་འཛོགས་པའི་ཚུལ།........65

༡༨) ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་བཤད།........80

༡༩) ཀུན་གཞི་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལྡོག་དུས་བཤད་པ།........81

༢༠) ཉོན་ཡིད་བཤད་པ།........91

༢༡) ཉོན་ཡིད་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་བཤད་པ།........98

༢༢) ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་།........110

༢༣) ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་།........112

༢༤) ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ།........112

༢༥) རིགས་པ་དང་པོ།........114

༢༦) རིགས་པ་གཉིས་པ།........117

༢༧) རིགས་པ་གསུམ་པ།..120

༢༨) རིགས་པ་བཞི་པ།..121

༢༩) རིགས་པ་ལྔ་པ།...123

༣༠) རིགས་པ་དྲུག་པ།..125

༣༡) རིགས་པ་བདུན་པ།..126

༣༢) རིགས་པ་བརྒྱད་པ།..127

༣༣) ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ།.......................130

༣༤) ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ།..............................134

༣༥) ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ།....................................139

༣༦) རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ།..........................150

༣༧) རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།.......................157

༣༨) མཇུག་གི་དོན།...163

༄༅། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་བཞུགས་སོ།། །

༄༅། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཞུལ། །ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཆུད་ནས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །སྨྲ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག །འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཀླུས། །ཐེག་མཆོག་གྲུས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་ཐོག་མེད་ཀྱིས། །སྒྲོལ་བཏོད་སྒྲོན་དུ་དབུ་མ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དགུ་དང་གཅིག་ཕྱུར་འདོད་པ་དགག །དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་

རྟེན་གྱུར་ཀུན་གཞི་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་
རིག་པ་མི་རིག་པ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་རིག་ལ་སོགས། །ལྔ་ཉིད་དང་ལྡན་ས་
བོན་གྱི། །དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་
ཏུ་འདོད། །ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་
ཅིང་། །རྟོག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་
སྟེ༔ ༔དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་།།
གཟུགས་ཅན་ས་རུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལས། །
མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །འོག་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི།།
ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྣོད་དང་བཅུད། །ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི།།
ལྷ་ལའང་དམྱལ་སྣང་འབྱུང་བ་དང་། །དམྱལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །
སྣོད་བཅུད་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་ཡི། །ཡུལ་
སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །དངོས་སུ་རང་གི་དབང་དོན་གོ། །བརྒྱུད་
ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི །ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གང་ནུས་པ། །ཀུན་གཞིའི་
ཡུལ་དུའང་འཛོག་པ་ཡིན། །དབང་དོན་ལས་གཞན་དྲུག་པའི་ཡུལ། །ཀུན་
གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །དྲུག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀུན་
གཞི་བཀྲར་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་

དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་
ཕྱིར། །རིག་སོགས་ལྷུར་ངེས་ཚོར་བ་ནི། །བར་མའོ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། །
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །ལྷག་མ་མེད་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་
མི་འཆད་དུ་འཇུག །བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །སྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་
གཞི་ལ། །འགག་ལ་སྨིན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་ནུས་པའོ་བསྒོ་
གཞི་ནི། །བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་།།
མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ཕྱི་དང་ནང་
དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་
དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་
བདག་ལྟ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །ཐུན་མོང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་པའི། །ས་བོན་རྣམ་བཞི་
གནས་ངན་ལེན། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་སྦྱད་ཟིན་དང་། །མ་ཟིན་པ་དང་བཞི་
རུའང་གསུངས། །བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྫས་གཅིག་ཐ་དད་
གང་ཡང་མིན། །ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྷ་ཡི་ས་བོན་
རྣམས། །འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀུང་འཚོལ་ཕྱིར་གཅིག

ཉིད་མིན། །རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་
སོ་མིན། །དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །
བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །འཇོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་
ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལྡང་མ་བསྟན། །དགེ་དང་མི་དགེ་མཚན་
ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད། །བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་
ལ་གསུམ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྤོན་མེད་བསྐྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀར་
འདོད་པ་ལོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་རུ། །སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་
བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་
རོ༔ ༔ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཆ་ཉིད་ལ། །
བདག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལྡང་མ་བསྟན། །རིག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་ན། །
འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་མཐར་
ཐུག་གོ །ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་
གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་འཛིན་སྐྱེད་ནུས་མ་
ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་
དུ་སྤངས། །ཡིད་ཆེས་ལྡང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་

དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ༔ ༔རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སྙོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། །ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྲིད་པ་ཡན་ལག་ཇི་སྲིད་པའི། །ཕུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མི་ཙུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོག་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཚོར་བ་དང་། །འཇིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འདོད། །ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་དག་ལ། །ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི། །ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུ། །འདོད་པ་ཆེས་ཆེར་བཟང་བ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། །བཀལ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་

ཀུན་ཏུ་མི་འཕད་ཕྱིར། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །དགུ་པ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །ཚོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་གྱུར་ན། །རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། །བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཅིག་པུར་གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། །ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པུ་ལོ། །ལུང་དོན་གཞན་དུ་ནུས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་གྱུར་ཕྱིར། །ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་སུན་སྤྱུལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་ཕྱིར། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ཞུམ་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས། །གསལ་བར་སྟོན་འདི་མཁས་མཆོག་རྣམས། །ཇི་ལྟར་བཞེད་བཞིན་བླ་མ་ཡི། །གསུངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་པ། །བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྦྱར་བ་ཡི། །དགེ་དེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། །
ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཆུད་ནས། །
མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །
མཁས་པའི་མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །
རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །
ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །
བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །

འདིར་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་ན་དེ་དག་གང་ནས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དུས་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་ཞེ་ན།

སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་གནས་ཚུལ།

སྨྲ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག །
འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཀླུས། །
ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེས། །
ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །
སྒྲོལ་བརྗོད།

ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་ནུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་ནི་གུས་པས་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པས་ཆོས་མངོན་པ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་གྱུར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་རྣམས་ནི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པར་གྲགས་ཏེ།

སློབ་སྤྲིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་ཕན་

མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཀླུ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་མནོས་ནས། །ས་ཡི་གཉིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་གྱིས། །ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ༑ ༑ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་བྱེད། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ།། བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །

ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་

བར་མཛད་པ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོའང་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི༔ ༔སླ་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡིས་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་མྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་སོགས་གསན་ཅིང་སླར་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱམས་ཆོས་རྣམས་ཁྱེར་བྱོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་སོགས་

མཛད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་སྒྲོལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །འཕགས་པ་མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་བླུགས་པ། །གསན་པའི་སྙིམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ངོ་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲོལ་བརྗོད་པའི་སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན།

སྔོན་དུ་དབུ་མ་ཉིད། །

ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གསལ་བར་མཛད་པ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སྒྲོད་འཇུག་དབུ་མ་སྙིང་པོ་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་བསྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཡང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དར་བར་བྱས་པའི་ཚེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་

པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་མ་ཐོས་པ་དང་། རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འདུག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་བྱུང་བའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཐའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད།། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཀའི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྲོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་སྣ་བའི་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་

ནས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་དེ་དག་གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་སོགས་བརྩམས་ནས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་མདོའི་དོན་གཞན་དུ་བཀྲལ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཉུམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི།། ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཆེར་གཡོས།

སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་སོ་སོ་ནས་ལངས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྙེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་སོགས་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དུས་རིང་མོའི་བར་དུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཤིན་ཏུ་དར་ལ་ཐེག་ཆེན་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དར་

བར་བྱས་ཏེ་སྒྲོལ་བཏོད། དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་སྒྲོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དབུ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་མིང་ཙམ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་མདོའི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཀྲལ་ནས་གཞུང་འཛུགས་པ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་བཏོད་པའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སློབ་དཔོན་གང་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་དུས་ཅི་ཙམ་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི། རྗ་རྒྱུད་དུ། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དབུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྣམ་

པར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤངས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྤེལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་དང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་བར་ཏུ་སྤེལ་ཏེ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཉེ་བའི་འོད་ན་རེ། ལོ་སྟོང་གི་མདུན་རོལ་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རོ་གཅིག་གོ །དེ་ཚུན་ཆད་ནས་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁད་ཀྱིས་འགགས་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེའོ། །ཞེས་སོ། །

རྟེན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

མདོར་བསྟན།

མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །
དགུ་དང་གཅིག་ཕྱུར་འདོད་པ་དགག །
དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །

མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་དོན་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། །
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །

རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་གཞི་ནི། །
དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །
རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །
ལུང་དུ་མ་བསྟན་རིག་ལ་སོགས། །
ལྔ་ཉིད་དང་ལྡན།

ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་། དམིགས་པ། རྣམ་པ། ངོ་བོ། གྲོགས་ཏེ་བཞིས་

རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་དོན་ལྔ། མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའི་སེམས་ཙན་དང་། བདག་དང་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་གསུམ་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སྔོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་ངེས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་ནུས་པ། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། འཁོར་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ལྔ་པོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དོན་དང་སེམས་ཙན་དུ། སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་།

སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །རྟག་ཏུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་སྨིན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་དམིགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ས་བོན་གྱི།

དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །
སྣང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །

ས་བོན་དེ་སྣང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་དེ་གནས་དབང་རྟེན་དང་། ལུས་དབང་པོ་དང་། དོན་ཡུལ་ལྔའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་ཡང་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྣོད་བཅུད་སྣང་ངམ་ཞེ་ན།

ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །
རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །
དྲུག་པས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན། །
ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། །
དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །
གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །
གཟུགས་ཅན་ས་རུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །
ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལས། །

མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་གཞི་ལ་དོན་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལ་དབང་ཤེས་ལྟས་འཛིན་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་དོན་གཉིས་ཅར་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་བཅུད་མི་སྣང་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གཅིག་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་དོན་ལྟ་ནི་རྟེན་དེའི་དབང་ཤེས་ལས་ལྷོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཟུང་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཆར་འགྱུར་ལ༏ འདོད་ན་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ། དེ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཚེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོ་ན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ་གཞན་དུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པ་དང་། སྐྲ་ཤད་དང་། ཉུང་གི་སེར་པོ་སོགས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་

སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་བཅུད་སྣང་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀུན་ནུབ། སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀུན་ནུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་རུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོའི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནའང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་མཐུས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་རེ་ཞིག་གཟུགས་མེད་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་ཅན་སྣང་མི་ནུས་ཏེ།

དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམས་པའི་མཐུས་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་

སྙོམས་འཇུག་དེ་ལས་ཇི་སྲིད་མི་ལྡང་གི་བར་དུ་ཚོགས་དྲུག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་ནི་མི་སྣང་ལ་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྨི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ནི།

སྔོན་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་གཞིར་འཕངས་ནས་ཅི་སྲིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པས་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གི་སྣང་བའི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་དོན་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་གསུམ་ལས་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་མཐུས་

གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་རུང་ཡིན་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་པས་སྨྱུ་གུའི་རྐྱེན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྣོད་བཅུད་སྣང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བསྟུན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །གཟུགས་མེད་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུའང་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་ངམ་ཞེ་ན།

འོག་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། །
ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྣོད་དང་བཅུད། །
ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། །
ལྷ་ལའང་དམྱལ་སྣང་འབྱུང་བ་དང་། །
དམྱལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །
སྣོད་བཅུད་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །
ཐ་མལ་རྣམས་ལའང་བསྐལ་པ་ཡི། །
ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །

ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་

རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལའང་ལྷུགས་བསྲེགས་འབར་བ་སོགས་དམྱལ་བའི་སྣང་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་དམྱལ་སྣང་མཚན་ཉིད་པ་སྣང་བའི་ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམྱལ་སྣང་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་མཐུས་དེ་དག་དངོས་སུ་སྣང་ན་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཡུལ་སྣང་བས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་སྣོད་ནི་སྣང་འགྱུར་དང་སྤྱོད་འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྣོད་རྣམས་སྣང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ལས་མ་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ།

གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་ཕན་པར་མཐོང་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་

ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣོད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རང་མཚན་པར་སྣང་བའི་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གནོད་དུ་འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་འགྱུར་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་གཤིན་རྗེ་ལ་གཤིན་རྗེ་རང་མཚན་པར་སྣང་བ་ན་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་ན་ཆུང་ལ་ན་ཆུང་རང་མཚན་པར་སྣང་བ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མི་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་ལ་དམྱལ་བ་སྣང་བ་དེ་དམྱལ་བ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དམྱལ་སྣང་དེ་དམྱལ་བ་པ་ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་སྣང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལུགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྡིག་སེམས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་གནོད་དོ། །ཡང་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣོད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དམྱལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན།

ཇི་སྐད་དུ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་

འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་བོར་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྣང་བ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ་ཞེས་ན། དབང་ཤེས་ལ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དམྱལ་བ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་སྣང་ཡང་དམྱལ་སྣང་མཚན་ཉིད་པ་སྣང་བར་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །རྐང་པ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་རིགས་པ་འདིས་དཔགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་སྣང་ཞེས་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་མི་སྣང་ལ་གཞན་སྣང་ཞེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག བྱེ་བ་ཤད་ལས། འདིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཚད་ཀྱིས་

བཅད་མི་ནུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྫས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་ཉིད་གནོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཚད་ཀྱིས་བཅད་མི་ནུས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟུང་ངོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་བཅད་མི་ནུས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྔར་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་འཇུག་གོ །འོ་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་སྣོད་བཅུད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ཞེ་ན།

དངོས་སུ་རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །
བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི །
ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གང་ནུས་པ། །
ཀུན་བཞིའི་ཡུལ་དུའང་འཛིན་པ་ཡིན། །

དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ལ་བརྒྱུད་ནས་ནི་རྟེན་དེའི་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གང་ནུས་པ་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུའང་འཛིན་གོ །འོ་ན་སེམས་ཅན་

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྔར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་པས་གསོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་སྣང་བའི་དབང་པོ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དངོས་སུ་སྣང་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་གྱི་དབང་པོ་དེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་ལ་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་གསོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

དབང་དོན་ལས་གཞན་བརྟག་པའི་ཡུལ། །

ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །

བརྟག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །

ཀུན་གཞི་བཀྲར་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །

དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྒྲོ་བཏགས་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་ཀུན་གཞིའི་ཡང་ཟ་སྣང་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་དེ་དགེ་མི་དགེ་ལ་མི་འཛོག་པར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན།

བག་ཆགས་བསྔོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །
དགེ་དང་མི་དགེ་མངོན་གྱུར་དང་། །
རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །
མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །

ཀུན་གཞི་དེ་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་བསྔོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་མངོན་གྱུར་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སྟེ་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་ལ་སོགས། ལྔ་ཉིད་དང་ལྡན་ཞེས་གང་སླུས་པ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ལྔར་ངེས་པ་

ཅེ་ཞེ་ན།

ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །

རེག་སོགས་ལྔར་ངེས།

མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་དང་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་བར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་ལྔ་མི་འབྱུང་ངོ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ཡང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རེག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་གཅོད་པ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཙམ་དང་། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་ཙམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་སྤྱོད་བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།

ཚོར་བ་ནི། བཏང་སྙོམས། །

ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པ་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཚོར་བ་ནི་དམིགས་

ལ་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་ལ། དམྱལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ན་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚོར་བ་གདུང་བའི་སར་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི།
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །

འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་དེ་དུས་གང་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་ཅེ་ན།

ལྷག་མ་མེད་དང་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །
བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག །

ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྡོག་ཅིང་དེའི་སྔོན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་གོ །

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། །བག་ཆགས་བཅས་པ་སྔ་མ་ཡི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟད་ནས་གཞན། །རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་སྔ་མའི་དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་དེ་ཚེ་འདིར་ཇི་སྲིད་མ་ཤིའི་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་། ལས་དེའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཚེ་དེ་ལོག་ནས་ཡང་ལས་ཕྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་དོ། །

འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་གྱི་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་དེ་ཀུན་གཞི་འཁོར་

བཅས་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དེ་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་བ་མེད་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དགེ་བ་ཉིད་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་མི་དགེ་བ་ཉིད་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འགལ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་སྨིན་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་ཡིན་ན་དགེ་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འགག་པའང་མེད་དོ། །

རྣམ་སྨིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགེ་སེམས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་

མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ནོ༑ ༑རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་རྟོགས་པ་གཞན་དུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་དགོས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཤིའི་གོང་དུ་ཡང་ལྡོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་སྨིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དེས་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི།

བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་སྐད་དུ་ཞེ་ན།

བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། །
སྒོ་བར་བྱེད་པས་བསྒོ་གཞི་ལ། །
འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། །
བཞག་པའི་ནུས་པའོ། །

སྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒོ་གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་ཕྱོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་ནུས་པ་ཞིག་གོ །དེ་ཡང་ཚོགས་དྲུག་གིས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་གྱི་ས་བོན་འཇོག་སྟེ་དེ་དག་ལ་དགེ་སོགས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པས་སོ། །ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཁོ་ན་བསྒོ་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒོ་བར་བྱེད་པ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་སུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། འཇུག་ཤེས་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཉིད་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ་འདི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བོན་རྙིང་པ་གསོ་བའི་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ལ༑ ས་བོན་གསར་པ་འཛོག་པས་དེའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་བྱེད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྐྱེན་གཅིག་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྦྱོར། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །ཕན་ཚུན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་སོ། །

དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི། མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེ་ཕྱི་མའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྨིན་ཆ་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ཡང་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེ་དང་སྒོ་བ་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་འགག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སྒོ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཏིལ་དང་སྣ་མ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་བྱས་པས་ཕྱིས་མེ་ཏོག་དེ་མེད་ཀྱང་ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་

གཉིས་ཀྱིས་རྒྱེན་བྱེད་དེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གསོ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་གི་རྟེན་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པས་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསྒོ་གཞི་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན།

བསྒོ་གཞི་ནི།

བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །
སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་པ་དང་། །
མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །
ཁྱད་པར་ལྡུ་དང་ལྡན་པ་འོ། །

ཁྱད་པར་ལྡུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྒོ་གཞིར་འཇོག་གོ །ལྔ་གང་ཞེ་ན། བརྟན་པ་ནི་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་སྤྲ་གློག་ལྟ་བུའི་མི་བརྟན་པ་ནི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས

འཆགས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་ཆགས་ཀྱང་ཆུད་ཟོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་ཚོགས་བདུན་དང་གཟུགས་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏེ།

དེ་དག་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ནའང་མེད། །

ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྡོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཇི་སྲིད་སྒོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྒོག་སྐྱ་དང་ཙནྡན་ལྟ་བུ་དྲི་མི་མཉམ་པ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྒོད་མི་ནུས་ཀྱི་ཏིལ་ལྟ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་ནུས་པས་ན་དྲི་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཧ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

བསྒོ་བྱ་བ་ནི། བསྒོ་བར་ནུས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསྒོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པས་འདུས་མ་བྱས་སྒོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ནི། སྒོ་བྱེད་དང་བསྒོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྒོ་བྱ་སྒོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རིག་པ་སོགས་བསྒོ་གཞི་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིག་སོགས་དེ་དག་གིས་རང་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་བསྒོད་དམ་མི་བསྒོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོགས་བདུན་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་བྱེད་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྒོད་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསྒོད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྔོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་མ་ཤིའི་བར་དུ་འཕེན་པས་འཇུག་ཅེས་འདོད་པས་

གཉིས་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལེགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲོད་དགོས་པས་བསྒྲོ་གཞི་མི་རྙེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །

དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།

ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །
གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །
དམ་པའི་དོན་དེ་དེ་དག་ཀུན། །
ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །

ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ནས་དང་ཨུཏྤ་ལའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའོ། །ནང་གི་ས་བོན་ནི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཚོགས། །མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མི་གསལ་བའམ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་ནང་གི་ས་བོན་ནོ། །

ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་ཅིག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ངམ། དགེ་མི་དགེར་དབྱེད་ན་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱང་གནས་སམ། རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱས་པས་དེ་དག་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། མི་གསལ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་མི་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྟེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་སུ་ཞེས་འདོན་ཏེ་ས་བོན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་དམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་ན་མི་གསལ་ཏེ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་ལུང་དུ་མ

བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བའོ། །ནང་གི་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཤད་སྦྱར་ལས་ཀྱང་། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིའོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་ཡང་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་བོན་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ནི་ནང་གིས་ས་བོན་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་དང་བཤད་སྦྱར་གྱི་བཤད་པ་སྔ་མ་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལྟ་བ་རྣམས་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་བཤད་སྦྱར་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཞར་བྱུང་ངོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་དེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ༏ ༏སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྒོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །དེ་

ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་མངོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། །

སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་མོ། །

དེ་ལ་བག་ཆགས་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་མདོར་ན་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །

འདི་ལ་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱེར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱེར་ཏེ་མིག་མིག་ཅེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་དབྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་གྲངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་རིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཞེས་པ་ནས་ཐ་སྙད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ན་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལས་མི་

འབྱུང་ལ་འདི་དག་ཀུང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་བག་ཆགས་དེ་འཇོག་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་པོ་ནས་འཇོག་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཉིད་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ནི། ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀུང་ཟེར་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ནི། འདུ་ཤེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྲིད་པ་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྲིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་འདི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དང་དོན་འདི་དག་ལ་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་ལྔར་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་སྣང་ལ་དེའི་ཚེ་ནི་དེ་དག་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་མ་དག་པའི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་དུ་སྣང་བར་ནི་དམིགས་ལ་མུ་སྟེགས་ལྟར་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། རང་སྡེ་འོག་མ་ལྟར་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་སྣང་བར་མི་རིགས་ལ་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཁེགས་ཀྱང་སྐྱོང་བ་རྫས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་

རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོར་བའི་དོན་སྣང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་ལྟ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ནགས་ཚལ་དང་ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་གི་དེ་ན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔེ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་

ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་སྒྱུ་མ་དང་མིག་རྒྱུ་དང་རབ་རིབ་རྣམས་དཔེར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་རུ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་བཞི་ཚན་དང་པོར་དབྱེ་བ་ནི།

ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །
ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་པ། །
ས་བོན་རྣམ་བཞི།

དེ་ཡང་ས་བོན་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་ནོ། །དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྣོད་ནི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་དུ་མི་སྣང་ལ་བཅུད་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐུན་མོང་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་བཞི་ཚན་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

གནས་ངན་ལེན།

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་སྨྱུད་ཟིན་དང་། །

མ་ཟིན་པ་དང་བཞི་རུ་འང་གསུངས། །

དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་བོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་རྩ་ཉོན་དང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ས་བོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །

སྐྱུད་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ས་བོན་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་དང་འདྲ་བར་སླར་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུད་མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསློས་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བ་དུ་མ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུའང་། ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སྐྱུད་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྐྱུད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའོ། །མ་སྐྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཐེག་བསྡུས་ལས་སྒྲུད་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུ་གུ་སྐྱེས་པ་ནུས་པོན་གྱི་སྙིང་པོ་འགགས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་སྨིན་ཟིན་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསར་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྫས་གཅིག་དགག་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་དག་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།

བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །
རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །

ཇི་ལྟར་ན། གཅིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །
འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །
འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །

ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །

ས་བོན་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ཆ་དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ས་བོན་ལ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།། ཡང་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་དུས་མཉམ་དུ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་རྫས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ན་ས་བོན་ལྔ་པོ་དེ་རྫས་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ༔ ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འཇོག་བྱེད་མི་དགེ་བས་བཞག་པར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འཇོག་བྱེད་དགེ་བས་བཞག་པར་ཐལ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་འབད་ཅིང་སྤྲའི་སྤྱི་

ཅམ་ཞར་བ་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་པན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་གཟུགས་གཞན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན།

འདི་དཔྱད་དེ། ཅི་གཟུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་གཟུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་དང་དྲི་རོ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྫས་མ་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་པའང་ཡིན་ལ་རྫས་གཞན་པའང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྨྲོན་པའི་ཚིག་སྟེ་ཕོ་བོ་ཅག་སྨྲོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་རྟོད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་སྟེ། །ཤ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་པ་མིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད།

དང་པོ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤ་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཤིང་

དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །

དེས་ན་ཇི་སྲིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་པོ་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་ཆ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཡང་ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱིས་ལྷས་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམ་པའི་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བསྔོས་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་ཏེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། གསར་དུ་བཞག་པའི་ས་བོན་དེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫས་གཅིག་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

རྫས་ཐ་དད་དགག་པ།

རྫས་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཧེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀུན་གཞི་གཉིས། །
ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །

རྫས་ཐ་དད་ན། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་དང་། ཚོགས་བདུན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནའང་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་བདུན་མེད་པའི་ཚེ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན། ཧེན་གཅིག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་ཏེ༑ སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་བདུན་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་འཇུག་ལ་ཚོགས་བདུན་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གཅིག་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བརྟན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་བག་ཆགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་

ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན།

དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །
གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །
བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །

རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་དེའི་ནུས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོར་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོ་ཐ་དད་དམ།

འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ཤེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྫས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསང་དུ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་གཉིས་སྣང་བས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྫས་སུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་ཞེས་དང་།

ཡང་འགྲེལ་པ་བཤད་སྦྱོར་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དང་རྫས་སུ་ན་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་རྣམས་གནས་པར་བརྗོད་དེ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ནུས་པ་ཡང་ནུས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་འདི་ཚུལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ནུས་པ་ཅན་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བཀྲལ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འདི། ནུས་པ་བཏགས་ཡོད། ནུས་པ་ཅན་རྫས་ཡོད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བཀྲལ་ནས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐད་འཕྱུགས་པས་ན་རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་

གྱི་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་ནི། ས་བོན་དང་ནུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ །ས་བོན་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འབྱུང་བས་སྐུ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་གོ །དེས་ན་བསྒོས་པའི་ས་བོན་འདི་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང་། དོན་གསང་དུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ས་བོན་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲངས་ཤེ་ན།

ཉེས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་

བསྟན་པ་ནི། ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་མ་ཕྱེ་བའི་རིགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། ཕྱེ་ནས་ས་བོན་དང་རྣམ་ཤེས་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་དྲིས་པ་ན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་གསང་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། གོང་གི་འཕྲོས་བཙལ་ན་བསྡུས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འདུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཐ་དད་དམ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འཆམས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསང་དུ་ས་བོན་སྔ་མའི་རྒྱུན་འཇུག་པས་ས་བོན་ཕྱི་མའི་དུས་ཐ་དད་པ་ཕོ་ནའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །

བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།

བཤད་སྦྱར་དུ། བག་ཆགས་ཙམ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཙམ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་བར་མི་རིགས་སོ༑ ༑གལ་ཏེ་ས་བོན་དངོས་པོར་འདོད་ལ་རྫས་སུ་མི་འདོད་ན། སྟོན་མེད་པའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་སྐུ་མཆེད་

དངོས་པོ་ལ་རྫས་བཏགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་ལ་རྫས་སུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་མཛངས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པའོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་གང་ཞེ་ན།

འཇོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །

བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །

མ་བསྒྲིབས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བསྔོས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་།

འཇུག་ཞེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྨོམ་པ་ཐོབ་ནས

ཇི་སྲིད་མ་བཏང་བར་དུ་དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་འཕེན་པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དང་རིགས་མཐུན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དྲུག་འགགས་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་ནི་མེད་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དགེ་དང་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པས། །

འདོད་ལ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་མེད། །

ཅི་སྟེ་སྔར་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ལུང་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ།

འདི་ལ་ལུང་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཡོད་པས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པར་གྱུར་

ན༑ དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་ཡང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་དེ་དེ་ན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ནི༑ རྣམ་སྨིན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འཇོག་བྱེད་དགེ་མི་དགེས་འཕངས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇོག་བྱེད་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་སྨིན་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན་མི་རུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། འཇོག་བྱེད་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྨོམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་

ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཇི་སྲིད་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་དྲན་ཤེས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྔར་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་འཇོག་ནུས་ལ་དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་མི་གསལ་བ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་བཤལ་བའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་བོ། །འོན་དོན་གསང་དུ། ནང་གི་ཡང་ཙུང་ཟད་ཅིག་མི་གསལ་ཏེ། ནང་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འབྱུང་བར་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལུང་སྦྱོར་མ་ནི། མི་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པའི་ནུས་པ་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ནི་སྔར་བྲངས་པའི་ནུས་པ་སྦྱོར་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ༑ ཚིག་གྲུའི་རྩེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཐད་ཀྱི་དོན་གསང་དུ། བག་ཆགས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་རང་ལུགས་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཀལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བ་ལས། འབྲས་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ།

ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པ་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་དག་གི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན༑ དཔེར་ན་ཚི་གྲུའི་རྩེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་རས་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་

སྣང་བ་གང་གི་ཚེ་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་བཙུག་པ་དེའི་ཚེ་རས་ལ་ཚོན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པ་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚོན་གྱི་སྣོད་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ན་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐྲ་བ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །

བག་ཆགས་འཇོགས་པའི་ཚུལ།

བག་ཆགས་དེ་དག་གཏོད་མ་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་གསར་དུ་བསྒོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

བག་ཆགས་འཇོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྤོན་མེད་སྐྱེད། །
དེ་དག་གཉིས་ཀར་འདོད་པའོ། །

བག་ཆགས་འཇོག་ཚུལ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་མོ། །གང་ཞེ་ན། སྔོ་བྱེད་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཆོས

ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས་སྔོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྔར་བཞག་པ་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གསོ་བ་དང་། སྔོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་དོན་གསང་དུ་བཀོད་ནས་ཕན་ཚུན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་འགལ་སྤོང་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་ལུགས་དང་པོ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སར། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་བའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་གཉིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་འཇུག་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས། ཀུན་གཞི་དང་སྐྱེ་འགག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་མ་འོངས་པ་ན་འཇུག་ཤེས་རིགས་འདྲ་འགྲུབ་པའི་

ས་བོན་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གསར་དུ་བཞག་པའོ། །

འདི་ནི་རེ་ཞིག་འཇོག་བྱེད་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གསར་དུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ནི་ཐོག་མ་ཡང་མེད་ལ་འཇོག་བྱེད་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་གསར་དུ་སྔོད་མཁན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་སྔ་མ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ས་བོན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་འཇོག་བྱེད་དེའིསྔ་མ་ཞིག་གིས་བཞག་དགོས་པས་ཐོག་མ་མེད་དོ། །

རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དགེ་མི་དགེས་མ་འོངས་པ་ན་རིགས་མཐུན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་མ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འཕྲལ་དུ་སྨྱུད་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཡང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཚུད་དུ་གསར་དུ་བཞག་པ་དེ་ཕྱིས་ཐོས་པས་གསོ་ན་རྒྱ་མཐུན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གསར་པ་གསོ་བར་འགྱུར་ཅིང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་རིགས་སད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི།

དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་འཇོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྟས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་གོ །གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་ཐོས་པས་བཞག་པ་ནི་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་ནི་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས་རིགས་སད་པར་ཐལ་བ་ཅི་ཞིག་དགོས། འདིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་གང་ཞེ་ན༔ རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་འཇོག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན། གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་རང་

བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཕྲད་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སྣ་བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་དེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ།

འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་རྟས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་

གནས་ལ་གསར་དུ་རིགས་འཇོག་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའམ། རྒྱས་པའམ། རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པའམ། རྒྱས་པར་བྱས་པའམ། ཚུང་དུ་ལས་འཕྲིང་། འཕྲིང་ལས་ཆེན་པོར་བླངས་པའིཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འཇོག་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པའི་རིགས་སུ་འཇོག་གོ །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔར་གྱི་དོན་གསང་གི་ལུང་དང་། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ན། གཞན་དག་རིགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགྲིག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པས་རིགས་མཚན་

ཉིད་པ་ནི། སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟེན་དང་། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རིགས་སུ་འདོགས་པ་བཞིན།

ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལ་འབད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལྷག་མ་མེད་ཀྱི་ཚེ་ལྡོག་པར་མི་སྲི་བར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུས་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་འཇུག་གོ །གལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུས་རིགས་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རྒྱུས་

རིགས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུར་ཡོད་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་རྨ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་དང་པོས་གནོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རྐྱེན་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ཐོས་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆུང་ངུ་དང་། དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་འབྲིང་དང་། དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ་ས་བོན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་རྟས་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་། ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་མཐུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་དེའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྐྱེན་དང་མ་ཕྲད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ས་བོན་དུ་གསུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་

པར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེར་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དག་རིགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་ན། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ཡོངས་སྨྲོལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་དགོས་པས་རིགས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་གསུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱས་རིགས་སུ་གཅིག་པས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་དེའི་རིགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་འདོད་དགོས་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པས་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་མི་

བྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ།

དེ་ནི་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཏུང་གི་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་ཁམས་ཐ་དད་དང་། མོས་པ་ཐ་དད་དང་། ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་དང་། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དག་གསུམ་དམིགས་པས་ན་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་དཔགས་ཀྱི། རྟེན་ཐ་དད་པས་རིགས་ཐ་དད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བྱང་ས་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ལན་མང་དུ་གསོས་བཏབ་པས་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་འཕེལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་འགྲིབས་ནས། ངང་པས་འོ་མ་དང་ཆུ་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པ་འོ་མ་རིལ་གྱིས་བླངས་ནས་ཆུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་ས་བོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་། ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་འགྲིབས་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱས་ནས་གནས་གྱུར་ཏེ་སྐྱུ

གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། དེ་ལྟ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲིས་པ་སྟེ་དེ་བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་གང་ལས་འབྱུང་བ་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་དུ་རུང་། ཅི་སྟེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་ཡི་གནས་ཇི་ཞིག་ཡིན་

པར་བལྟ་ཞེ་ན།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་འོ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྲིང་པོར་འགྱུར་རོ། །

བག་ཆགས་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ༑ ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ས་བོན་དུ་བལྟ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་སོང་

གི་འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེངས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བསྡུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པར་ཡང་བལྟའོ། །

དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འབྲི་ཞིང་གནས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་གནས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངང་པས་ཆུ་ལ་འོ་མ་

འཐུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སའི་བག་ཆགས་འགྲིབས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ཏེ་གནས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གནས་གྱུར་ལ་དཔེ་གཉིས་སྨོས་པ་གང་ཞེ་ན།

དང་པོ་ནི། བཤད་སྦྱར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཏེ་དེས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མཉན་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དེའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་

པར་ཞེས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ནི་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ།། དེ་ཡང་འཕེལ་བའི་གནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་རྟེན་པའི་གནས་ཀུན་གཞིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གྲོང་མི་ཞིག་ལྕགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལོག་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་རང་དབང་མཆོག་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དང་པོའི་དགེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱི་དགེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་རྩིངས་པར་མཛད་དེ། ལུང་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པ་བཏང་ལ་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་དོ།

ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་བཤད།

ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། །
རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རུ། །
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །

ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་དེར་སྦྱོར་བའམ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་དག་དེའི་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་ངེས་ཚིག་གསུམ་ཆོས་གཅིག་གི་ངེས་ཚིག་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དབྱེ་སྟེ་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་འདིར། སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་འདིར་ཆོས་ཀུན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་དག་འདིའི་འབྲས་བུར་འདིར་སྦྱོར་བའམ། ཡང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཆོས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འདིར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའོ། །

ཀུན་གཞི་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལྡོག་དུས་བཤད་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེའི་ལྡོག་དུས་གང་ཞེ་ན།

དེ་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་ལ། །
ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རམ། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་ལ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཀུན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ།

ཐེག་བསྡུས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཞེས་སོ༔ ༔བྱེ་བྲག་ཏུ་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་ལྡོག་དུས་ནི། དོན་གསང་ལས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་

བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། གཉེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལ་མེད་ན། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

མི་དགོས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་གཉིས་པོ་མི་འབྱུང་ལ།

ཚོགས་བརྒྱད་དུ་སྟོན་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ལ་སེམས་ཀྱི། རྫས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཇུག་ཤེས་དང་། ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྐུར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཀུན་གཞིར་འཇོག་པ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་ར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྨོས་པ་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་དང་།

དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ཡང་སྐུ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་སྐུ་ནི། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྔའོ། །བཟློག་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་སེམས་ཡོད་པའི་དུས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

 སུམ་ཅུ་པར་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་ལྡོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྔར་ཁོ་བོས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ས་མཚམས་ཟླ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། དེས་ན་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ལ་ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་

སེམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་པོ་གསུངས་ལ།

དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐབས་དེར་བསགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དོན་དེ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་ཚང་བས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་ན་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དག་ན་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་སེམས་ནི་ཡོད་དེ་སེམས་ཀྱི་དོན་བག་ཆགས་བསགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་གསུམ་མམ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཀྱི་སྒུ་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅེས་སོ། །ད་ནི་འདི་དཔྱད་དེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ནས་ལྡོག་པར་ཐེག་དམན་པ་དག་འདོད་གསུངས། ཅི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་པ་དམའ་བ་ཉན་

རང་གི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་བཞེད་བཏྒག་གྲང་། དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ༑ གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་གཞིའི་འཇུག་ལྡོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་སུའི་ལུགས་ཤེ་ན། འདིའི་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཞིག་སྲིད་དེ། དེའི་ལྷག་མེད་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཤུས་ཆུང་དུ་རིམ་གྱིས་བཏང་བའི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་དེ།

ཕུང་པོའི་ལུའི་རྒྱུན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་

གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པས་ལུས་འགྲུབ་པར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི༏ ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྐུར་མི་ལྡང་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར། འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕུ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྔར་ལྟར་ཡིན་ནོ།། འདི་ཉན་ཐོས་དང་སྒོ་བསྟུན་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་འདུས་བྱས་རྒྱུན་ཆད་པའི་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི། འདུས་བྱས་འགགས་པའི་མེད་དགག་ཙམ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ།

ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བར་ནི་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྫས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསིལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ། །ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར། །ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི། ཐེམ་རིག་གི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཚོར་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཡོད་པ། མེད་དགག་ཙམ་མེད་ཀྱང་མིན་ལ། རྫས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བཅས་ཕན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་སྲིད་ལ། འདིར་སོན་ནས་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར།

ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོ་

ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན༑ ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་མ་ཕྱེད་པར་དབུ་སེམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་དུ་འགག་ཞིག་ཡོག་པར་འདོད། འགའ་ཤིག་ལྷག་མེད་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་མི་ལྡོག་ཅེས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་།

བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྐབས་འདིར། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་གཉིས་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་

པོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྦྱོར་ནུས་མེད། ཚིག་མངས་ན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་མགོ་མྱོས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །དེ་དག་གིས་རྣམ་སྨིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཉོན་ཡིད་བཤད་པ།

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཚན་ཉིད་ནི། །
ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཆ་ཉིད་ལ། །
བདག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །
རིག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཡོ་ན། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ། འདིའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་རློམ་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་གསང་དུ། བདག་གི་རྣམ་པར་སྨྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་

རྫས་དེ་ཉིད་སྣང་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་མཐུས་རང་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་ལ་ཡུལ་དུ་འཛིན་གོ། ངོ་བོ་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བསྒྲིབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རྐྱོག་རྐྱོག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་འདི་ཡང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་རྐྱོག་རྐྱོག་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྒྲིབས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་མ་བྱས་པ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དད་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུའོ། །

དོན་འདི་ལ་འགའ་ཞིག །ཉོན་ཡིད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་མེད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་བསྒྲིབ་མི་བསྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པས་ན་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆུངས་པར་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆོས་རང་ཉིད་བསྒྲིབས་པའམ་མ་བསྒྲིབས་པ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེས་གཞན་ལ་བསྒྲིབས་མི་བསྒྲིབས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གཡེང་བའི་

ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྲིད་འཕེན་ངེས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་སྲིད་པ་འཕེན་ངེས་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་དག་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པས་བསྒྲིབས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའམ། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་དང་ཚེའི་ཀུན་ཉོན་མ་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུའང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར་ཡང་། ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་འབྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བསྒྲིབས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དགེ་བ་མིན་ལ། དགེ་བའི་སེམས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དགེ་བའང་མི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འདི་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྟག་ཏུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ནི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། འདོད་ཆགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་ལྟ་བཞི་སྟེ་དགུ་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དོན་གསང་དུ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་། སྔར་བསྟན་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་དགུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་།

སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་

པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་སེམས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་རྨོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟེ། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་གཞན། །རིག་སོགས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ༑ བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་རིགས་པ་དེས་དཔག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཚོར་བའི་དགའ་རྣམ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ༑ སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རེག་སོགས་ལྔ་པོ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་

འཁོར་དུ་འང་བཤད་ཅིང་ཚོར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེམ་པའི་ཚོར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐབས་སུ་འབབ་པ་དག་ཁོ་ན་བསྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཚོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འོ་ན་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདིའི་འཁོར་དཀྱུར་ངེས། ངོ་སྐྱམ་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཡེང་། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་མེད། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྒོད་པ། གཏི་མུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་པ། ལེ་ལོ། རྨུགས་པ་སྟེ་དྲུག་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དཀྱུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དྲུག་པོ་དེ་དག་གདགས་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྗེས་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞི་ལས་གྱུད་ན་མེད་དོ། །

རྗེས་དགུ་པོ་འདི་ལས་སེམས་བྱུང་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱས་པར་དོན་གསང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས་སོ། །

ལྷ་པ་ས་དཔྱད་པ་ནི། ཅི་ཉོན་ཡིད་འདི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྟེན་དེ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་ཉོན་ཡིད་མི་ལྡོག་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་རིས་སུ་བཅད་པས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི༑ གཙོ་བོར་འཁྲིག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིད་མི་བདེའི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་གདུང་བར་བྱེད་པ་མེད་པས་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་འགག་ཞིག་ཙམ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འདི་ནི་བདག་ལྟ

ལྡན་སྐྱེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་འདི་གཉེན་པོའི་མཐུས་ལྡོག་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་ཡིད་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་བཤད་པ།

འདི་ལྟ་བུའི་ཡིད་འདི་འཇུག་ལྡོག་གི་དུས་གང་ཞེ་ན།

འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །
དབང་ཐོབ་དགྲ་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ །

འདི་ལ་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བའི་ལྡོག་དུས་དང་། མཐར་ཐུག་གཏན་ལྡོག་པའི་དུས་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་མེད། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། །འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། ཡིད་གང་

ཞེ་ན་གང་དུས་རྟག་ཏུ་རློམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གང་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་ནི་གཉིས་ཏེ། ངར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་དྲུག་ལས་གུད་ན་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཚོགས་དྲུག་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཚོགས་དྲུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ནས་རང་འགགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྟག་ཏུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་ཡིད་མེད་ན། དེ་དག་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས། །མཉམ་

ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་ཡིད་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་པའི། །
གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །
དེ་ཡི་རིགས་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །
ཆོས་འཛིན་སྐྱེད་ནུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །
ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །
ཐོབ་པའི་སྐྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤྲངས། །

འདིའི་ལན་ལ། མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་དེ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་དེ་ཙུང་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ཉེ་ཞིང་། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་ལ་ཚོགས་དྲུག་ལྟར་རེས་གཟུགས་ལ་ལྟོ། །རེས་སྒྲ་མཉན་ནོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སློབ་

པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་ཡིད་གྱུར་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ནི། རེས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ཡིད་དང་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །

རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཚེ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། འདི་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་འདི་སྐད་དུ་རེས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ཡུལ་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་དེ་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་འཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིགས་ནི་ཡིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་གོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དབྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཚེའི་ཡིད་དེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་

གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། ཡིད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་བཞི་དེའི་ཚེ་ས་བོན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡིད་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལས་ཀུན་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་བཞིའི་ས་བོན་ལས་རྒྱ་ཉོན་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཡིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གསང་ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་རྒྱུན་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་རིགས་ལ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་

མོངས་པ་བཞི་མཚོན་གྱུར་དུ་མེད་པས་དེས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བསྒོགས་པའི་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་འདོད་པས་ན་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཇི་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་ཤེ་ན། བདུན་ཡིད་འདི་ལ་ཀུན་གཞི་ལ་ང་བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ལོག་པ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཡན་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལོག །དེ་ལོག་པས་དེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡང་མེད་པས་ཉོན་ཡིད་ལོག་གོ །

འོན་ཀྱང་ཡིད་དེ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ལོག་པ་དང་། ཡིད་དེའི་གསལ་རིག་གི་རྫས་ཙམ་ནི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་མ་བཅོམ་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་ཡང་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

འདི་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུན་ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིའི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་འཁོར་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲངས་པ་ན་ལྡོག་པ་རིགས་ལ་ཡིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་ལྡོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གྱུར་གྱི་དོན་གློ་བུར་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་མཐུས་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་ནུས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་

ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་འདི་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་འབྱུང་ལ་འདས་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་ཡིད་དེ་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་འཇུག་ལ། ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་མ་བྲལ་ཞིང་མི་གསལ་བར་འཇུག་གོ །

དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བ་ང་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། ཅིག་ཅར་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐག་པའི་སྲིད་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྦྲུལ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་ཅིག་ཅར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་།།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཏི་སྨུག་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དག་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའམ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ན་བདག་མེད་པ་གཉིས་མངོན་

སྲུམ་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་གསང་དུ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྒྲོད་དམ་མི་སྒྲོད། སྒྲོད་ན། སངས་རྒྱས་སྤྲུ་མ་རྣམས་བག་ཆགས་བསྒོ་ཡུན་རིང་བས་དེ་དག་མཐུ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་བས་མཐུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །

མི་སྒྲོད་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་བག་ཆགས་གསར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་མཐའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཤེས་ཟག་མེད་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སོན་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་གང་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དགུ་པར་ཡང་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་སྤང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཙམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རགས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་མ་ལུས་པར་གནས་ན་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་འབད་རྩོལ་ཞི་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་རྗེས་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་དུ་མི་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་མ་

ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ ༏དེ་དག་གིས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ༏ ༏ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་།

གཉིས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་ཁས་ལེན་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན།

ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །
རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི། །
ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །
ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །

འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལའང་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཆོས་མངོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །དམ་པ་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།

དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་།

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་། རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་། །རེས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་བམ་པོ་བཅུ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱན་སྟུག་ལང་གཤེགས་སོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

ཀུན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རིགས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །
སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །

གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །
ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །
སྙོམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །
བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །

ཐེག་བསྡུས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་བ་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་དང་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་རིགས་པ་བཞི་དང་། སའི་སྡོད་འགྲེལ་དུ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅུ་བདུན་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྡུ་བར། ལེན་དང་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཟོད་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཐལ་ཆེར་འདུས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྒྱད་བཤད་པར་བྱའོ། །

རིགས་པ་དང་པོ།

དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་ན་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལྔས་ལུས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར།

ཀུན་གཞི་ནི། ཚེ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་མཐུས་འཇུག་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ལུས་ལེན་པར་རུང་ཡང་། ཚོགས་དྲུག་ནི། མདོ་ལས་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། ལྟ་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་ལུས་གྲུབ་ཟིན་ཚེ་འདིའི་ད་ལྟ་བའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཇུག་ཤེས་སྔོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཡིད་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ཚོགས་དྲུག་ལུས་ལེན་པར་སྨྲ་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ༑ རྣམ་སྨིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དང་པོར་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།

གལ་ཏེ་དེ་དྲུག་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་ཀྱང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་ནི། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ན་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཡང་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ན་གང་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ཤེས་པས་མ་ཟིན་པས་རོ་ལྟར་འགྱུར་བས་ཚོགས་དྲུག་གནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་གནས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་

འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི་ལུས་ལྷག་མ་མ་ཟིན་པས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུས་དབང་གིས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་གནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ཚེ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་མང་པོ་ལེན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རེས་འབྱུང་རེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་དག་རྒྱུ་ལྡས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལེན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྐད་དུ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་

བུ་སྟེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་པོའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དག་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་བསྡུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི། གནས་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། གནས་གང་དང་གང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ནི་དེས་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི་ལྷག་མ་ནི་མ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་། །ཟིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་ལུས་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེས་འགའ་ནི་འབྱུང་། རེས་འགའ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

ཀུན་གཞི་རྒྱུན་དུ་འཇུག་ལ། འཇུག་ཤེས་ཀྱང་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེས་པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དྲུག་ལ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་སྟེ། ཡུལ་དྲུག་སོ་སོ་ལ་ཡིད་བྱེད་རིམ་སུ་མ་ཆད་པར་དྲུག་ཀ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ན་ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་དྲུག་ཀ་ལ་ཡིད་བྱེད་དྲུག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིམ་སུ་མ་ཆད་པར་ཉེ་རིང་མེད་པ་གང་ཡང་འབྱུང་རུང་གཅིག་ལ་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་རིམ་སུ་མ་ཆད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡང་ཉེ་བའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་འདི་དང་པོར་སྐྱེའོ་ཞེས་མི་ངེས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་འབྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ངེས་པར་རྒྱུར་དགོས་ན་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་པས་ཁྱོད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་བཞི་འཚོགས་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོགས་དྲུག་གའི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཀྱང་རང་གི་སྔ་རོལ་ཏུ་འགགས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་མའི་འཇུག་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན།

དེ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཉེས་པར་འདུ་ཤེས་སུ་ཟད་ཀྱི་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འཇུག་གོ །དེ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུ་བ་གསལ་བ་ཞིག་ནི་དམིགས་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་སྔོང་ཟིན་པའི་འདས་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བ་ཉིད་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པས་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གསལ་བར་ཡང་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་དག་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་ལ། འདས་པ་ལྟ་བུ་མི་གསལ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་ཡིད་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་སྣང་ལ་འདས་པ་མེད་ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདས་པའི་ཡུལ་སྨྱོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུང་བ་ནི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་ཡང་རུང་ངོ་།། ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བཞི་པ།

རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་བག་ཆགས་སོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་པོ་ས་

བོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་ས་བོན་བསྒོད་པ་ལ་སྔོད་བྱེད་དང་བསྒོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་དག་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགེ་བ་དང་། བཟློག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་རྒྱུན་ཆད་པའི་དུས་སུ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དག་ས་བོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ལ། མི་དགེ་བའི་འོག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ངན་པའི་འོག་ཏུ་ཁམས་བར་མ་དང་། ཁམས་བར་མའི་འོག་ཏུ་ཁམས་བཟང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་བཟང་པོའི་འོག་ཏུ་ཁམས་ངན་པ་དང་།

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་

འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ས་བོན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ཡང་ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྔ་བཤད་དོ། །

རིགས་པ་ལྔ་པ།

རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན། སྣོད་ལམ་འཕྲང་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་དང་། གནས་ཆང་པ་འདེགས་འཛོག་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག །ངོ་སྐམ་པའི་རྣམ་རིག །ཡུལ་ལམ་གྱི་དྲུང་གི་ས་རྫི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་དེ་དག་དམིགས་པས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི། བརྟན་པ་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བའོ། །གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གཞི་དང་བཅས་པ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྣང་བའོ། །ངོ་སྐམ་པའི་རྣམ་རིག་ནི། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་རྟག་ཏུ་ངོ་སྐམ་དུ་འཛུག་པའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྣང་བའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་དུ་སྣང་བ་དང་།

ངར་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དྲུག་གང་རུང་ལ་འཛིན་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པོ་འདི་ལ་ལས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་སུ་མཐོན་ཏེ། བདག་བདག་གི་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་དུ་སྣང་བ་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ཀུན་གཞི་ཉིད་དོ། །བདག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་བདག་གི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ནི། གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམས་དྲུག་པོ་ལ། །དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་དྲུག་གོ །

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ༑ སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་དམིགས་ཏེ༑ རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་

ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་དྲུག་པ།

རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་སྐྱེ་བའི་མྱོང་བ་དེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱོང་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྦྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ས་བོན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་མྱོང་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སམ། རྗེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བདུན་པ།

རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་བོར་བར་ཐལ། ཚོགས་དྲུག་འགགས་ཤིང་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་དང་ཤི་བའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་བཅས་པས། རྣམ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ། དེ་ཡོད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་གི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་ཡང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་རྒྱུ་བ་རགས་པས་མེད་དགོས་ཤིང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་འདུ་ནི། དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་འགོག་སྙོམས་དང་མི་འགལ་བས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་མ་འདས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ༑ ༑ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བརྒྱད་པ།

རིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་བས་འཆི་བར་ནི་འདོད་ན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འདོར་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། ལུས་ཀྱི་དྲོད་རིམ་གྱིས་སྡུད་པ་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡིད་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་སྲོག་འགག་ཚུན་ཆད་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱེ་བཤད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་

པར་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་གནས་པར་མི་རུང་བར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་བསྡུས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རིམ་པ་འདིས་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་བོར་བས་ལུས་རིལ་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བས་འཆི་འཕོ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སྡུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །

དེས་ན་འཆི་བ་དྲོད་ཚོར་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པས་ལུས་འབོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པས་ནི་ལུས་འབོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། དེ་དག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པས་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་དེ་དག་མེད་པ་དེར་དྲོད་ཚོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཤི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཀུན་གཞི་ལྟར་ཡང་མི་གནས་ལ་དེ་ཡོད་

ཅམ་གྱིས་ལུས་མི་འགོར་ན་སྲོག་ཐམ་འཆད་ཚུན་ཆད་དུ་དྲོད་ཚོར་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་གོང་དུ་ཡང་དྲོད་ཚོར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲོད་ཚོར་བསྡུས་ཏེ་ལུས་འགོར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་འཛིན་བྱེད་ཀུན་གཞི་ཁས་བླང་ངོ་། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་འཕོ་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྨད་དུ་དྲོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདོར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དྲོད་ཡལ་བ་དང་།

ལུས་ཚོར་བ་མེད་པར་ཡང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྟེ་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྟོད་སྤོང་དུ་གནས་སོ། །

ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ།

ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གཞན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལས་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་། །
ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་དང་། །
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དག་གིས་བསྟན། །

དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པར། གཅིག་ལས་འགྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་

དག་པར་འགྱུར་བ། ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ་རྣ་བ་གཏོད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་སྟེ༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི།

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྩ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །

ས་སྟོན་གྱི་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པར་སྣང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་བ་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོད་པ་དང་། །གཡོ་བ་དང་ནི་

རྟོགས་པ་དང་། །བདུན་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་བརྟོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་བསྟན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུར་མཐོང་བས། །གནས་བཅུ་བསྟན་པར་ཁྱད་ཞུགས་གང་ཡིན་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན།

ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་སྲིད་པའི་ལན་ལག་ཙེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་དྲང་པོར་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། ཐེག་

ཆེན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་ལ་བསྟན་ན་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

ཇི་ལྟར་མི་དགོས་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་བརྗོད་བྱར་བསྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ། ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལམ་ཆུང་བ་བཞིན་ནོ། །

བསྟན་ན་ཉེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐྱོད་བཅུད་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའོ་ཞེས་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་གོ་སྙམ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་ལ་མ་སྦྱངས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་དེ་སྔར་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟག་གཞན་དབང་

ཅན་གྱི་ཆོས་ཅམ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཕྲ་མོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ།

འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །

དབྱིག་བཤེས་མི་ཕུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོག་གསུམ། །
རིམ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཚོར་བ་དང་། །
འཇིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འདོད། །

དེ་ལ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི། མདོ་ཡི་དགོངས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་པ་མི་ཕུ་ཐུང་དང་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་འཇིག་ལྟ་དགོངས་གཞིའོ།། ཞེས་འདོད་དེ་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

གཞན་དག་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་གཞིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྨོངས་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པས་དེ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཅི་མདོ་དེའི་དོན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་རུང་ངམ་ཞེ་ན།

ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་ནི། །
ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི། །
ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །
ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། །
གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། །
བཀྲལ་བ་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་པ་འོག་མ་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་སྣོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་མི་རུང་བ་མེད་པ་སྟེ་མཚང་ཆུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། བཙུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཉེས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སྐྱོན་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་རུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་

པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཆེས་བཟང་ངོ་། །

ཇི་ལྟར་ཆེས་བཟང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །

མདོའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་རྣམས། དེ་རྣམ་པར་

ཞིག་པར་འདོད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མར་སྐྱེས་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་མཐུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉིད་དུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་འདི་བསྟན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ན་ངན་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་ཀུན་གཞི་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདི་ཡིས་བཞེད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་

གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །
མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །
ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །
སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །
ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །
འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན། །
ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །
ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཕྱིར། །
ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཉོན་ཡིད་མེད་ན་གནོད་པ་དྲུག་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གེགས་སུ་རྟག་གྱུར་དང་། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་གེགས་བྱེད་པ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དགོས་ཤིང་འདི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཆད་ལ་དོན་གསང་མཁན་པོས་འདིའི་མ་ཐུས་ཉོན་མོངས་གཞན་འདྲེན་ནུས་ཤིང་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའམ། མ་བསྒོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ལ་བཤད་དེ། བཤད་སྦྱར་དུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནམ། མི་མཐུན་པར་བཞག་པ་སྟེ་ང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

དོན་གསང་དུ། མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་ཡང་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ་ཞེས། འདི་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པར་འདོད་པ་ལ་རྩ་ཉོན་གཞན་

དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཇོག་ན་ཁྲི་བ་ལྷ་བྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྷ་བྱུའི་མ་རིག་པ་མི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་མ་འདྲེས་པ་ནི་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྫས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ན། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་རྫས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཙམ་ལས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་།

འོག་ཏུ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ་དེ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཐུ་མ་འདྲེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མ་ཏ་མ་ཧི་གཉིས་པ་འཐད་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་རྗེན་མ་འདྲེས་པ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། ཅི་ཙམ་ནས་སྨོངས་པའི་མཐུས་ཆགས་སོགས་གཞན་རྣམས་འཇུག་ཀྱང་དེ་

དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུང་མ་རིག་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ལྔ་པོ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་བསྡུས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་མ་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་དོན་གསང་གི་ལུགས་ནི་ཡིད་ཤེས་ནི་རྟེན་འདས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མིག་ཤེས་བཞིན། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་འཇུག་ཤེས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཤད་སྦྱར་གྱི་ལུགས་ནི་འདི་ནི་རང་ལུགས་ལ་འདོད་པ་མིན་གྱི། གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་དེ་སུན་འབྱིན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན

ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྟིང་གི་ཕྱོགས་བུ་ག་གཅིག་ནས་དགུའི་བར་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་ཤེས་དེ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབང་ཤེས་བཞིན།

གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྡེ་རྣམས་ཀྱི༑ ༑དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དོན་གསང་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་སྟིང་གི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཤད་སྔར་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་འགག་པར་ནི་འདྲ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་མེད་

ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ངར་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་མ་ཞི་ལ་འགོག་སྙོམས་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་དང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་མ་ཞིའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་སོ་ན་གནས་སོ།

འོན་ཏེ་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན༑ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ངར་འཛིན་སོགས་མ་ཞི་བས་ཡིན་གྱི་ཚོགས་དྲུག་འགག་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ན་འགོག་སྙོམས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འདི་

ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཅི་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་དང་པོའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ངར་འཛིན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་འཚེ་བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་དེ་ངར་འཛིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་ལ་ཚོགས་དྲུག་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ངར་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་ངར་འཛིན་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ན་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཡིད་ཤེས་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྒོ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་ངར་འཛིན་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་

ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཚོགས་དྲུག་ཞི་ཙམ་གྱིས་མི་ཁོམ་པར་མཐོང་ནས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འགོག་སྙོམས་བཞིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ནི་ངར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐལ་ཆེན་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་གནས་དགོས་པས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངར་སེམས་པ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ། ངེས་པའི་ཚིག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན། ང་སྨྲིན་པ་བྱེད་ང་སྒྲོག་གཙོད་ང་ཁྲུས་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་རུང་གི་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་ངར་འཛིན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །

ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་དེའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་བསྡུས་སུ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ངོ་སྐལ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངར་འཛིན་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་མེད་ན་མེད་ཅིང་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ།

དོན་གསང་དུ། ངར་འཛིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཆ་ཕྲ་བས་འཁྲུལ་ནས་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་དུས་མཉམ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ངར་འཛིན་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ།

བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན་འཇིག་ལྟ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་ངར་འཛིན་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་བཀོད་ནས་དང་པོའི་ལན་ལ་ངར་འཛིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན་སོ་སྐྱེའི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཇི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཡིན། ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་རྒྱས་པའི་ཟག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པས་མེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱི་ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིའི་དམིགས་པ་མི་འདོད་པས་སོ། །ཟག་པའི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ལ་

ཡང་ཐལ་ལོ། །ཟག་པའི་ས་བོན་དང་འབྲེལ་བས་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ཟག་པ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་དང་།

གཉིས་པའི་ལན་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པའི་མི་དགེ་བ་མིན་གྱི་དགེ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ།། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི།

བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །
ཀུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། །
དགུ་པ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། །
འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལུགས། །

འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཙུང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་རྒྱུའི་སློབ་དཔོན་ལེན་ཚིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དགོད་དོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་ལྔ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འབྱུང་གི་བདུན་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་མི་སྟོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་ན་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲུབ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལས་གུད་ན་གཞན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ།

མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གཞུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་གཞུང་གིས་ནི། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

བརྒྱད་ཚང་བར་འཇོག་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གར་ཡུལ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་བོ་དྷི་ལེ་ཙུ་ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཏེ་དད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །

གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་དོན་འཇོག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུའི་ལེ་ཙུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་བཤད་པ་དང་

མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྲུབ་བོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ༔ །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འདིར་བསྒྱུར་བ་ལས་མི་སྣང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡོད་པར་གསལ། དབང་པོ་དོན་དང་བདག་རྣམ་རིག །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །དེ་དང་འདྲ་བར་རབ་ཏུ་སྐྱེ༔ །ཞེས་འབྱུང་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་འཆད་དོ། །

དགུ་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པས། དང་པོ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཟོད་མ་ནས་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ལེ་ཚན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་རྩྭ (འདི་མཁས་པ་གཅིག་བྱུང་འདུག་)ཙང་གིས་དེ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལེ་ཚན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་པོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོང་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལས། བརྟའ་སྒྲུབ་དེ་བཤད་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲུར་བའི་དོན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་དུ

གྱུར་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ།། ཅི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་དྲུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ཡང་དག་པར་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བདུན་དང་བརྒྱད་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མོད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་གསུམ་བཀོད་ནས་ཝེན་ཚེག་རང་ཉིད་རྒྱན་ཅང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ནི་ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་དབུ་མ་སྙིང་པོའི་ནང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་མི་སྣང་ལ་ལེ་ཙུའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་འདུག་གོ །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཝེན་ཚེག་གི་མིང་ལ་འཕང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་རྫོགས་གསལ་ཟེར་བ་འདུག་པས་ན་རིག་པའི་རལ་གྲི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དགུར་འདོད་མཁན་རྫོགས་གསལ་དུ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ་རྫོགས་གསལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ཞིང་། དགུར་ཡང་དག་བདེན་པ་འདོད་ལ། དེ་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

ཚོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། །

གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་གྱུར་ན། །
རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །
ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྐྱོན་བྱེད་མེད། །

ཚོགས་བརྒྱད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༏ ༏ཅི་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་ཡིན་ན་དམིགས་བྱེད་དུ་འགལ་ཞིང་སེམས་བྱུང་ཡང་མིན་ལ་སེམས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་དུ་མི་འདུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་དང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བློ་བརྟན་རང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདོད་པ་

དགག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི །
རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱུ་བའི་ཚེ། །
སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། །
བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །
བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །
གཅིག་པུར་གསུངས་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །
ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུང་ཕྱིར། །
ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པུ་ལོ། །

འདི་བྱུང་སེམས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བའི་འདོད་སྐྱར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཚོགས་ལས། རིང་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་རྒྱུ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གཅིག་

ཕུ་རྒྱུ་ཞེས་སེམས་དེ་གཅིག་པུར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ།། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཁང་པ་བུ་ག་མང་པོ་ཡོད་པ་རུ་མར་མེ་གཅིག་བཏེག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྡུས་པར། ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་མོ། ། རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ།

དེ་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རེག་བྱ་ལ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། ། འདིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕུག་གནས་ཤིང་། །རིང་

དུ་འགྲོ་ལ་གཅིག་པུ་རྒྱུ། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ངས་བཤད་དོ། །

ཡང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་མྱོང་སྟེ་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཞེས་སོ། ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྣང་བ་ཡང་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཡིད་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་རྣམས་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ་དབང་པོ་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་གཞན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་གནས་པས་དེའི་མྱོང་བ་ལུས་ཀྱིའང་ཡིན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་བྱ་ལྷི་ཡང་སོགས་ལ་འཛིན་པར་ཡང་སྣང་ཞེས་པའོ། །

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་ཞིང་རིག་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་ལ་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁུངས་གཉིས་པར་སྟོན་པ་

ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།

ལུང་དོན་གཞན་དུ་ནུས་ཕྱིར་དང་། །
དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀློག་གྲུར་དང་། །
འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། །
ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་མུན་སྤྲུལ་ལོ། །

རེ་ཞིག་ལུང་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་དགོངས་ཤིང་དབང་པོ་ལྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྒྱུ་བ་དང་ཡིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པར་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་།

ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཡུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དྲུག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་པས་དེར་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྐོག་གྱུར་རྟགས་ལས་དཔོག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་འཛིན་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་པོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཙམ་དུ་སྣང་བ་དང་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་མ་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། ཆ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྫས་གཅིག་ཡུ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འདི་ཐེག་བསྡུས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཀག་ཀྱང་ཚོགས་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་འདི་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་སྦྱར་དུ་འདིའི་འགྲེལ་པར་མ་བཀག་མོད་འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྐྱོང་གི་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པ་འདིའི་ཡང་དགག་པའོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་གྲངས་མང་བ་དང་ཉུང་བར་སྨྲ་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ།

དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །
གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་ཕྱིར། །

གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ཞུམ་པའི། །
མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་སླུག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་བརྒྱད་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

གཞན་གྱི་ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་གནས། ཇི་བཞིན་རྟོགས་མ་ནུས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་གནས། །སྐྱོ་མཆེད་གཞུང་དང་དེ་འགྲེལ་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ངས་འདིར་མ་འདྲེས་རྗོགས་པར་བཀོད། །ལན་མང་ཐོས་པས་ཚིག་ཙམ་ཤེས་གྱུར་ཅིང་། །

འདོད་པ་རིམ་པས་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ཅན། །ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་རྣམས་མགུ་དཀའ་མོད། །ཐུབ་པའི་གསུང་དང་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་འབྱེད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་ཅིང་། །ཤུན་སྤྱིལ་བཟ་ཡིས་བློ་གྲོས་མ་དཀྲུགས་པའི། །མཁས་

པས་མཁས་པའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡི། །རྣམ་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱངས་གྱུར་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི། །གཟུ་བློས་རིགས་དང་མི་རིགས་དཔྱད། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྡན་ན་བླང་། །ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་ལ་བདག་འདྲའི་བློ། །འཁྲུལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྱིས། །

དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བ་འདི། །འདི་དང་ཕྱི་མ་ཀུན་ཏུ་མི་ཟད་གཏེར། །གཏེར་ཆེན་བུམ་བཞིན་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དག །དག་དང་མ་དག་འགྲོ་ལ་སྩལ་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ༔ །སྨོན་བརྗོད་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་དང་། །ཀུན་ལ་བྲན་བཞིན་ཁེངས་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིག །

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་བས་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་ཅིང་ཆེ་རབས་དུ་མར་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་གསུངས་རབ་ཕལ་མོ་ཆེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཤེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྨྲ་ལྡན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་གུས་པས་བསྟེན་པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ཕྱོགས་རེའི་དོན་ལ་བློའི་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་སད་པ་ཤར་མདོ་སྨད་པ་སྤྱི་སྟོད་གསུམ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཁས་ལ་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་གདན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

ཏར་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དཀོན་མཆོག

ཚ་བ་གནས་བརྟན་བཀྲ་ཤིས།

ཞུ་དག་པ།

གོ་བོ། དབུ་གོང་། དངོས་གྲུབ་ཟླ་བ།

བསམ་བློ། དབུ་གོང་། བློ་བཟང་བཟོད་པ།

དཔར་རྩ་སྒྲིག་མཁན།

དགའ་བྱང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔར་རྩ་འཇུག་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྱུར་བ།

ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་བློ་ལྡན།

རྒྱབ་ཤ་རྟུས་འགོད་པ།

ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་བློ་ལྡན།

།བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།
།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།
།དྲིན་ཅན་བཞི་པོ་ཡར་ཕྱུལ་ཞིང་།
།ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག
།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།
།ཚེ་འདི་ར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།
།ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྔོའོ། །

༄ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་ཀླས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །

སྡོད་བཅུད་འགྱུར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །

བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །

ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཞིང་། །

འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརླན། །

འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །

བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྲུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགྲོ་གྲོན་

གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་

ཀློག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །

སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

ཨོཾ་ན་མོ་ཨ་མི་ཏཱ་བྷཱ་ཡ།

༄ སྤྱར་འགྲེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྒྲོར་མཁན།

ཐླའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྡན་ཚོགས།

ཕྱུག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྒྱུར་བྱེད་མི་ཆོག

སྤྱར་སྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་ཐླའི་ཕན།

“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,

either in cities or countrysides,

people would gain inconceivable benefits.

The land and people would be enveloped in peace.

The sun and moon will shine clear and bright.

Wind and rain would appear accordingly,

and there will be no disasters.

Nations would be prosperous

and there would be no use for soldiers or weapons.

People would abide by morality and accord with laws.

They would be courteous and humble,

and everyone would be content without injustices.

There would be no thefts or violence.

The strong would not dominate the weak

and everyone would get their fair share.”

✻THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL✻

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

✻ The Vows of Samantabhadra ✻

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

✻ The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ✻

書　　號: **TI1375**

詳細書名:《藏文:末那識與阿賴耶識釋難論》

作　　者: 宗喀巴大師(洛桑札巴)

傳　　承: 藏傳格魯巴

適用對象: 甘丹寺北學院 及

藏傳格魯巴傳承

提供單位: 南印度甘丹寺北學院圖書館

Gaden Jangtse Norling College

Gaden Jangtse Library

提供日期: 2016 年 9 月